

TOEN EN NU
TOEN EN NU

50 jaar schaakclub de Vennep

Een mini gedenkboekje

1966. In Amsterdam zetten de provo's de boel op stelten. In China begint de gruwelijke culturele revolutie. Johan Cruijff debuteert in het Nederlands elftal (en scoort) en in Nieuw Venneep wordt een schaakclub opgericht. Ja, het was waarachtig een gedenkwaardig en bewogen jaar.

5 september van dat jaar treffen een kleine twintig heren elkaar (je zou haast zeggen, hoe treffend) in het Trefpunt, het nog steeds bestaande bijgebouw van het Witte Kerkje. Met als doel het oprichten van een schaakclub. Sommigen schaakten in Hillegom bij de Uil, en er was sinds 1948 een schaakclub in Hoofddorp, nou ja. Maar in Nieuw Venneep moest het er nodig van komen. En zo geschiede.

Initiatiefnemer was de heer C.A.Offringa Sr., de vader van ons huidige lid Rienk.

Handwritten notes in school script, likely minutes of a meeting. The text is written in Dutch and includes names like C.A. Offringa, H. Föllmer, and H. Ellerman. There are also some signatures and initials at the bottom right.

Handwritten notes in school script, likely minutes of a meeting. The text is written in Dutch and includes names like C.A. Offringa, H. Föllmer, and H. Ellerman. There are also some signatures and initials at the bottom right.

Handgeschreven, in een schoolschriftje, de notulen van de oprichtingsvergadering.

Als naam van de vereniging werd gekozen voor "Schaakclub de Vennepe" en dat klinkt nog steeds iets aardiger dan droogweg schaakclub Nieuw Vennepe.

Er werd een voorlopig bestuur samengesteld, met Offringa als voorzitter.

De contributie werd voorlopig vastgesteld op fl 3.- per maand, met voor elk nieuw lid verder fl 5.- inschrijf geld en fl 5.- renteloos voorschot. Dat laatste was nodig om een tiental borden en stukken en het nodige papierwerk aan te schaffen. Maar het bleek niet genoeg om 10 klokken te kopen en dat heeft Offringa toen zelf maar voorgeschoten.

Het bestuur ging aan het werk. Stelde statuten, huishoudelijk reglement en wedstrijd reglement op. Zocht een locatie. Melde zich aan bij de NHSB en werd prompt in de laagste (de vierde klasse) ingedeeld. En het eerste seizoen begon.

En wie werd er clubkampioen? Juist, C.A.Offringa.

De club kende verder nog een markant figuur, H.Folkerts. Werd ook een paar maal clubkampioen, maar speelde ook in het Nederlandse schaakleven een rol als internationaal arbiter. Is 10 jaar later verhuisd naar het noorden van het land.

Zo begon het zo ongeveer. Wie zich verder wil verdiepen in de club historie moet vooral eens terugkijken in het jubileum nummer van de Schakende Jager van 10 jaar geleden. Jim Meij heeft daarin de geschiedenis uitvoerig en lezenswaardig beschreven. De meeste van onze leden waren toen ook al lid en zullen het nummer bewaard hebben.

Schaken is alles: kunst, wetenschap en sport.

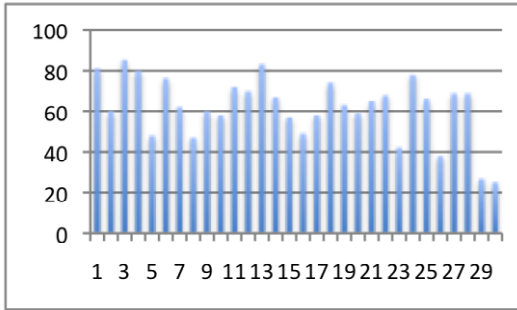
(Karpov)

(Deze uitspraak wordt aan Karpov toegeschreven, maar volgens mij heeft onze Euwe dit al veel eerder gezegd)

Alles is met schaken te vergelijken. Schaken is met niets te vergelijken

(Donner)

(de "reus" in de Nederlandse schaakwereld in de periode tussen Euwe en Timman)

Een club van oude mannen is misschien wat overdreven, maar als je naar de leeftijden van de leden kijkt, valt de gevorderde leeftijd wel op. Gemiddeld 62 jaar. De helft van de leden is 65 plus.

Maar is dit nou bijzonder? Wie bij toernooien of externe wedstrijden eens rondkijkt, die ziet toch ook ongeveer dezelfde mate van vergrijzing.

Toen Euwe in 1935-1937 om het wereldkampioenschap speelde, werd heel Nederland schaak gek. We moeten wachten op een dergelijke top van Anish Giri om het Nederlandse schaken een verjongende “boost” te geven. Want alleen de absolute top spreekt tegenwoordig aan. Voor minder dan goud doen we het niet.

Maar ondertussen.

Oud? Wat is nou eigenlijk oud? Zoals een Amerikaan eens gezegd heeft:

Je bent pas oud als je bij het schaken kortademig wordt

(Ed Wynn)

(Harrold)

Nee, geen vrouwen.

In het eerste jaar van de vereniging heeft er ene mejuffrouw van der Ploeg meegespeeld. Zij eindigde in de clubcompetitie in de onderste regionen. En is vervolgens uit het zicht verdwenen.

De afgelopen 50 jaar is de vrouwenemancipatie in Nederland op vrijwel alle terreinen sterk gevorderd. Maar dat schijnt voor het schaken toch nauwelijks te gelden. Op de Nederlandse ratinglijst staan 73 mannen met een rating boven 2400; geen enkele vrouw. De hoogste vrouw, mevr.Z.Peng, heeft een rating van 2368.

Wel heeft de KNSB sinds kort een vrouwelijke voorzitter. En hebben de meeste schaakclubs ten minste toch een paar vrouwelijke leden. Maar voor schaakclub de Vennep geldt dat niet.

Zijn er dan geen dames in Nieuw Vennep en omstreken die schaken? Als dat wel zo is,

dames, trek deze stoute schoenen aan en word lid.

Of zou er toch nog een waarheid schuilen in de oude uitspraak van Donner :

Vrouwen kunnen niet schaken. Daar zijn zij niet sadistisch genoeg voor.

Die Donner had overigens nog een andere opmerkelijke uitspraak:

Ware liefde is als je je hele leven lang blijft proberen om je vrouw schaken te leren

Wel, heren ?

(Maar het is best mogelijk dat Donner met liefde bedoelde, zijn liefde voor het schaakspel)

Helemaal duidelijk is het niet. Maar het moet vroeg in de zeventiger jaren geweest zijn (waarschijnlijk 1973), dat de schaakclub jeugdleden ging kennen. En dat is met een kleine onderbreking van 2010 tot 2012 zo gebeven. Kortom, pakweg 40 jaar jeugd schaken in de club. En het ging bijna elk jaar om tussen de 20 en 30 kinderen.

Een uurtje schaken in de week. Heel gestructureerd o.l.v. Martin van Zaanen als jeugdleider en een club vaste begeleiders. Het eerste half uur les volgens het Stappen plan. En dat betekent ook huiswerk en examen doen:

De gediplomeerden 2016

En vervolgens een half uur schaken in een afspiegeling van wat de senioren doen. Een keizercompetitie voor het clubkampioenschap en ook een snelschaak competitie. De kinderen spelen hun partijen met de klok, maar noteren niet.

Een selectie van de kinderen speelt ook "extern" in de Grand Prix toernooien.

De eindstand van het kampioenschap 2016 met een zeer klein onderling verschil:

1. Renzo Hogenboom
2. Maarten van der Marel
1. Nathan Diependaal
2. Esther Hogenboom

BRAVO

Het is bij de jeugdleden een komen en gaan. Velen komen een paar jaar en gaan dan iets anders doen. De jeugdleden variëren in leeftijd tussen de 7 en 15 jaar; de meesten bezoeken nog de basis school. Voor de club is het wachten op een generatie tieners in het middelbaar onderwijs die steeds beter en fanatieker worden in het schaken. Een grote jeugdafdeling wil niet zeggen dat het wel goed komt met de ledenaanwas bij de senioren. Bedenk wel dat wij een paar honderd jeugdleden gehad hebben in die 40 jaar en dat er van de huidige seniorleden maar drie via de jeugd zijn binnen gekomen: Erwin van Zon, Martin van Zaanen en Marco de Groot.

Maar het is een bevredigende gedachte dat veel kinderen bij ons het plezier van het schaakspel hebben leren kennen.

Toch ook:

Jongens en meisjes, blijf volhouden! Nog een paar stapjes en jullie winnen ook van Marco de Groot en Peter Poncin.

EINDELIJK

1975

Hierboven het team van Schaakvereniging "Nieuw Vennepe" Foto: Europress Nieuw Vennepe.

Onze gelukwensen met het behaalde resultaat en de promotie. De leden van het gepromoveerde team ziet u hierboven. Van links naar rechts zittende: Doeleman, v.d.Bergh, v.d.Heuvel, Van Stam. - Staande: Eveleens, Verwoert, Folkers (wedstrijdleider), De Korte en Bos.

*foto van 1975
joke blees*

1991

ERELID

Piet van der Linden 1993

De heer P. v. d. Linden.

LID VAN VERDIENSTE

Jan Eveleens	1999
Jaap Verwoert	1999
Rienk Offringa	1999
Jim Meij	2002

Aan grootmeester Tal werd eens gevraagd: “Meneer Tal, doet U wel eens iets anders dan schaken? – Ja – Wat dan? – Denken aan schaken.”

En daar verdenken we Jim Meij soms ook wel eens van.

“ TEGEN ABRAHAM GESPEELD “

Bij je 50ste verjaardag wordt gezegd dat je Abraham hebt gezien. Wel, wij hebben drie leden die er vanaf het begin van de club bij waren, en die dus nog tegen Abraham gespeeld moeten hebben:

Jan Eveleens Jaap Verwoert en Rienk Offringa.

Jan Eveleens is er deze halve eeuw wel eens een paar jaar tussenuit gegaan; Jaap Verwoert is nog wel lid maar de laatste jaren niet meer actief, terwijl Rienk Offringa onafgebroken en actief lid is.

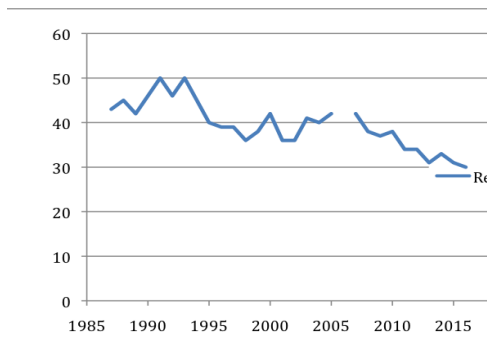

HULDE

TOEN EN NU EEN ANALYSE: ONS LEDEN AANTAL

1.

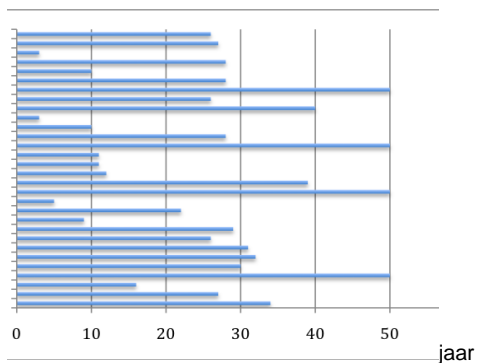
Laten we eens kijken naar het beloop van het ledenbestand de laatste dertig jaar:

Er zit een onmiskenbaar dalende trend in. Maar het is maar hoe je het bekijkt. Een optimist zal zeggen. OK, maar eigenlijk heel langzaam. En geldt het niet voor heel Nederland? Een pessimist daartegen: Je moet ook rekening houden met het feit dat de bevolking van Nieuw Vennep de laatste dertig jaar meer dan verdubbeld is. En dan betekent die grafiek dat de belangstelling voor club schaken in deze jaren per hoofd van de bevolking tot circa een derde is terug gelopen. En dan gaat het wel heel hard.

2.

Laten we ook eens kijken naar hoelang onze leden al clublid zijn:

Gemiddeld **25** jaar !! Een haast aandoenlijke club trouw. Maar de keerzijde is dat de club weinig influx kent van nieuwe leden: de laatste 10 jaar slechts 4 nieuwe leden die gebleven zijn.

3.

Volgens de website van de KNSB zijn er ongeveer 22.000 leden, op een Nederlandse bevolking van 17.000.000. Van elke 773 inwoners is er dus 1 club schaker. Gezien het aantal inwoners van de Haarlemmermeer zou je verwachten dat er in deze gemeente door 188 inwoners in een club binnen de gemeentegrenzen zou worden geschaakt. Het zijn er echter maar 87 : schaakclub de Vennep 56 leden, schaakclub Hoofddorp 31 leden. Totaal dus minder dan de helft van het landelijk gemiddelde.

De Haarlemmermeer is dan misschien een vruchtbare polder, qua club schaken is het een dorre woestijn (met de Vennep als kleine oase).

Zijn haarlemmermeeders te dom om te schaken? Dat is geen excuus. Als je dom bent, moet je juist gaan schaken, want daar word je slim van.

Gaan haarlemmermeeders buiten de ringvaart naar schaakclubs? Ook dom, gezien het bestaan van een voortreffelijke club vlakbij.

Of zijn er wel schakers, maar zijn die en beetje wereldvreemd of in de war, zoals Groucho Marx, de Amerikaanse komiek, die gezegd heeft:

Ik zou nooit lid willen worden van een club, die lieden zoals mijzelf als lid accepteert.

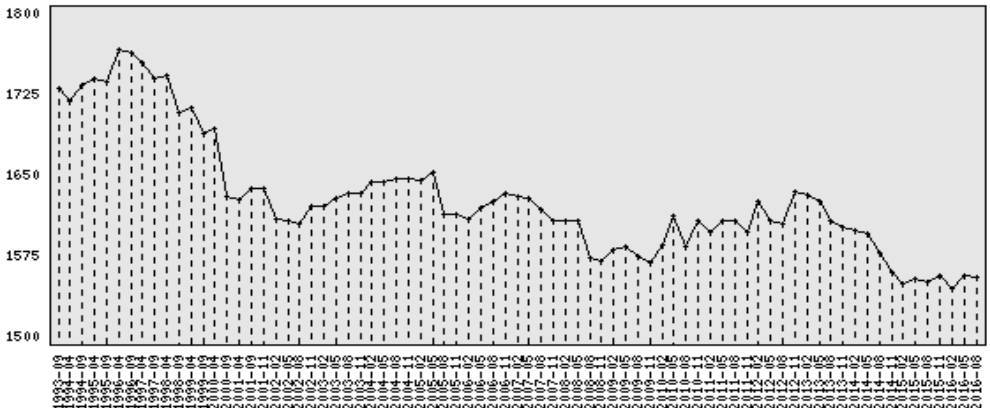
Voorzichtige conclusie; er moeten in de Haarlemmermeer toch een aantal schakers te vinden zijn, waarvoor onze club aantrekkelijk is.

Ja, 4x per jaar slapen we slecht (behalve Sipco Schimmel). Tussen hoop en vrees. Omdat morgen het uur van de waarheid is aangebroken. Dan zal de KNSB onze nieuwe rating getallen bekend maken. Behalve Sipco; als wiskundige heeft hij de formules allang voor zich zelf kunnen toepassen.

$$E_a = \frac{1}{1 + 10^{(R_b - R_a)/400}}$$

$$E_b = 1 - E_a$$

Tsja. Soms lijkt het weleens of je als schaker niet jezelf bent, sterk, zwak, voorzichtig, openingkenner, gokker, schwindelaar, tacticus, positionalist, prutser, angsthaas, remisekoning, tijdnoospeler, of wat dan ook. Nee, je bent een getal, je rating. En daar zullen we maar mee moeten leren leven.

Per 1 augustus 2016 varieerde de rating van onze leden van 1130 tot 2059. Gemiddeld circa 1550. Is dat nou goed of slecht? Zo'n rating getal helpt wel in de vergelijking met andere clubs. Ter vergelijking onze Noord-Hollandse burenen: (ledenaantal met rating)

Nieuw Vennep	30	1550	Erg sterk zijn we dus ook weer niet.
Hoofddorp	12	1612	
De Uil (Hillegom)	55	1545	
Heemstede	20	1610	
Aalsmeer	35	1665	

De grafiek van onze clubrating geeft ook antwoord op de vraag of wij als club in de loop der jaren nu beter worden. Nou nee. De eerste jaren hadden waarschijnlijk alleen de sterkere spelers een rating. Maar vanaf 2000 gaat het toch langzaam achteruit. Ondanks alle (weliswaar plezante) instructie avonden van Peter Poncin.

Heel, heel lang geleden, in het seizoen 1985/1986, speelde schaakclub de Vennep nog een jaar in de KNSB competitie (derde klasse). Dat is allang niet meer zo. Nu alleen in de NHSB.

In het voetbal heb je een aantal clubs die afwisselend degraderen en dan weer promoveren. Zo is het soms met de teams van de club ook wel gegaan. Laten we ons daarom maar beperken tot het afgelopen seizoen:

Het eerste team handhaafde zich keurig in de eerste klasse.

Het tweede team had eigenlijk uit de derde klasse moeten promoveren.

Het derde team werd in de viertallen competitie EERSTE.

Het vierde team deed het in de viertallen competitie wat minder.

Maar in de NHSB beker strijd wist ons top viertal de bekerfinale te bereiken, die helaas verloren werd. Maar toch, onwaarschijnlijk goed. [Bijna Feyenoord](#).

TOEN ONZE KAMPIOENEN “AVONDVULLENDE PARTIJEN”

Keizercompetitie

1967 C.Offringa sr	1987 R.Jungen	2007 M.de Groot
1968 H.Folkers	1988 E.Schoone	2008 P.Poncin
1969 C.Offringa	1989 S.Schimmel	2009 M.de Groot
1970 H.Folkers	1990 I.de Vries	2010 M.de Groot
1971 J.Eveleens	1991 R.Jungen	2011 M.de Groot
1972 J.Verwoert	1992 R.Jungen	2012 M.de Groot
1973 J.Eveleens	1993 B.Hondeveld	2013 P.Poncin
1974 W.Prinsen	1994 G.de Jong	2014 P.Poncin
1975 J.Eveleens	1995 R.Jungen	2015 P.Poncin
1976 I.de Vries	1996 M.de Groot	2016 P.Poncin

1977 G.Knibbe	1997 M.de Groot
1978 O.Bakkenes	1998 M.de Groot
1979 C.van Alten	1999 M.de Groot
1980 G.Knibbe	2000 M.de Groot
1981 C.van Alten	2001 B.de Leur
1982 J.Verleur	2002 M.de Groot
1983 J.Verleur	2003 B.de Leur
1984 R.Jungen	2004 P.Poncin
1985 R.Schreuder	2005 B.de Leur
1986 R.Jungen	2006 M.de Groot

ALL TIME CHAMPIONS

1. M.de Groot (12x)
- 2./3. R.Jungen/P.Poncin (6x)

Bij het schaken wint die partij, die de één na laatste fout gemaakt heeft

(Nimzowitsch)

(Later heeft Johan Crujff over voetbal dit soort uitspraken gedaan; gewoon afgekeken van Nimzo)

TOEN ONZE KAMPIOENEN “SNELLER EN SNELST”

Rapid	Blitz	Rapid	Blitz
1976	I.de Vries	1996 M.de Groot	R.Jungen
1977	J.Goris	1997 S.Schimmel	M.de Groot
1978	C.van Alten	1998 R.Jungen	M.de Groot
1979	R.Wildschut	1999 N.Dol	M.de Groot
1980	G.Knibbe	2000 J.Derendorp	R.Jungen
1981	G.Knibbe	2001 B.deLeur	B.de Leur
1982	R.Schreuder	2002 B.deLeur	B.de Leur
1983 R.Jungen	R.A.Jungen	2003 M.de Groot	M.de Groot
1984 R.Jungen	R.Schreuder	2004 P.Poncin	P.Poncin
1985 R.Jungen	R.Schreuder	2005 J.Langelaar	M.de Groot
1986 P.Ruber	R.Schreuder	2006 M.de Groot	M.de Groot
1987 R.de Groot	C.van Alten	2007 M.de Groot	P.Poncin
1988 W.Groen	C.van Alten	2008 C.de Vlieger	M.de Groot
1989 M.de Groot	R.Jungen	2009 B.Mulder	P.Poncin
1990 M.de Groot	R.Jungen	2010 P.Poncin	M.de Groot
1991 V.Aidit	R.Jungen	2011 M.Nagtegaal	M.de Groot
1992 M.de Groot	M.de Groot	2012 A.de Jong	P.Poncin
1993 B.Hondeveld	E.Schoone	2013 M.de Groot	M.de Groot
1994 R.Jungen	R.van Ingen	2014 P.Poncin	M.de Groot
1995 R.Jungen	R.Jungen	2015 P.Poncin	M.de Groot
		2016 D.de Vlieger	M.de Groot

Schaken is het snelste spel van de wereld omdat men met elke seconde duizenden gedachten moet ordenen

(Albert Einstein)

Deed iets in de natuurkunde, maar was ook een begaafd violist en een goed schaker, relatief dan.

Bij vechtlustige schooljongens geldt het als zeer onsportief, met z'n allen tegen een. Toch heeft de schaakclub zich bij tijd en wijle hier ook aan bezondigd. Simultaanseances.

In een van de eerste jaren tegen Hans Ree, toenmalig Nederlands kampioen.

Ree doet de eerste zet tegen C.Offringa, oprichter / voorzitter van schaakclub de Vennep.

Bij het 25 jarig jubileum Genna Sosonko:

Overigens bestond er in de club ook een tijdje de aardige gewoonte om op de slotavond de clubkampioen (eventueel samen met nummer 2 en 3) een simultaan te laten geven

De club annalen vermelden verder simultaanseances van Jeroen Piket, Bouwmeester (?), twee dames (ja, ze kunnen het wel) Cathy.van der Mije en Z.Peng. Tenslotte, meer recent, in 2014 en 2015 Dimitry Reinderman.

Even (bijna) allemaal op de foto

En de resultaten?

De simultaangevers:

Veni, vidi, vici

(zij kwamen, zagen en overwonnen, meestal)

LEUK

Aan de basis van de club activiteiten staan natuurlijk de clubavonden met alle interne en externe competities. Maar er zijn in de loop van de tijd toch ook een aantal bijzondere dingen gedaan. Voorbeelden:

- Instructiecurssussen door Bohm en Bouwmeester. Als je eraan meedeed moest je wel extra betalen.
- Simultaanseances (zie pagina 16)
- Internet schaakwedstrijd tegen een Hongaarse zusterstad van de gemeente Haarlemmermeer. Moest waarschijnlijk van de burgemeester.
- De organisatie van het Jeugdkampioenschap van de Haarlemmermeer
- “Massakampen “ tegen Aalsmeer, Hoofddorp, de Uil en de Zwarte Pion (Lisse). Hoe het precies ging is niet helemaal duidelijk, het klinkt een beetje als veldslagen.
- Zomercompetities, voor diegenen die in het zomer reces er niet zonder konden.
- Maar van nationale allure was wel de organisatie van het Bols snelschaak toernooi, met soms tegen de tweehonderd deelnemers. Helaas, Bols is verdwenen uit Nieuw Vennep. Niet alleen een verlies van werkgelegenheid, maar ook van schaakgelegenheid

HEFTIG

Het vrijwel altijd genoeglijk voortkabbelende schaakleven in de club heeft wel twee “heftige” episodes gekend.

Allereerst rond 2002 toen bij sommigen het idee opkwam om met AAS te fuseren, de NHSB te verlaten om in de LSB sterk voor de dag te komen. Het riep heftige reacties op. De club heeft uiteindelijk ervoor gekozen, de eigen identiteit te bewaren. Overigens heeft AAS de gewenste versterking wel gevonden door een aantal van onze leden als dubbellid aan te trekken.

Vervolgens. 19 juni 2009 brand in onze speellocatie, wijkgebouw Linquenda. Alles tot de grond toe afgebrand, inclusief al ons materiaal, borden stukken, klokken, de club bibliotheek, alles. Uiteindelijk bleek de verzekering het verlies wel te dekken.

In februari 2009 verscheen het laatste nummer van de Schakende Jager. Het clubblad gedurende 27 jaar !!!! Vol verslagen, huishoudelijke mededelingen, partijen, ontboezemingen, etc. Maar gaandeweg werd het toch te moeizaam om vol te houden.

Nu al 26 jaar stelt Jim Meij bij het begin van het seizoen het jaarlijkse informatieboekje samen. Alles wat we moeten weten om het seizoen goed door te komen, staat erin. Een volstrekt onmisbare almanak.

En nu, al sinds 2001, zijn we “modern”, met een eigen website, beheerd door Erwin van Zon.

www.schaakclubdevennep.nl

In het eerste half jaar in het Trefpunt en de KIOS voetbal kantine. Daarna anderhalf jaar in de Rustende Jager. Vervolgens weer 3 jaar bij voetballers (SMS/DIOS). Terug naar de Rustende Jager. Om in de zomer van 1983 te verhuizen naar wijkgebouw Linqenda.

19 juni 2009 brandde het houten gebouwtje tot de grond toe af. Er werd een onderkomen gevonden in het verouderde Ontmoetingscentrum in het centrum van het dorp.

Wijkgebouw Linqenda herrees en daar spelen we nu sinds 2012.

Toen ik er langs liep zag ik door het venster een paar schaakborden liggen. Mijn God, dacht ik, het zullen toch geen intellectuelen zijn daarbinnen
(uit G.Reve: Het boek van violet en dood)

Onze zeer gewaardeerde gastheren: Marco Goedhart als beheerder van het wijkgebouw en achter de bar Piet.

Toen de club nog in de Rustende Jager speelde kwam de eigenaar zich eens bij het bestuur beklagen dat hij zo weinig omzet aan de schaakclub had. Niet lang daarna vertrok de club naar wijkgebouw Linquenda.

Dergelijke klachten hebben wij van onze huidige gastheren nog niet gehad. Begin van de avond vooral koffie, soms thee of iets fris. Maar allengs, tegen het middenspel, om maar te zwijgen van het eindspel, wordt het wat alcoholischer. Een aantal vaste klanten voor jonge jenever, voor ons seniorlid een paar brandewijntjes met suiker, maar vooral bier. Nogal wat bier.

“Ik ga iets te drinken halen; kan ik je iets aan bieden?
Eh, doe maar remise.”

**Zo is het” sprak de barman en hij schoof het borrelglas naar voren als een schaakstuk
(uit: W.F.Hermans, Ik heb altijd gelijk)**

Schaakclub de Vennepe

www.schaakclubdevennep.nl

Bestuur:

Jim Meij	voorzitter
Herman Lemkes	secretaris
Kees de Vlieger	penningmeester
Sipco Schimmel	intern wedstrijdleder
Hans van Roekel	extern wedstrijdleder
Martin van Zaanen	jeugdleder

JUBILEUM COMMISSIE

Arie Meruma
Gerrit de Jong
Peter Poncin

Verantwoording

Als secretaris word je opgezadeld met het archief van de vereniging. Pakweg een verhuisdoos vol met ordners. Ik had indertijd niet de minste neiging om daar in te kijken. Maar het jubileum werd er toch een aanleiding toe. Om iets over TOEN te weten te komen.

Als secretaris doe je de ledenadministratie. De 50 jarige mijlpaal was aanleiding om iets breder en dieper over de club en zijn leden NU na te denken. Een serieuzere voetnoot bij alle feestelijkheid.

Daarom TOEN en NU als gedenkboekje. Gewoon voor de aardigheid.

Wie hierin fouten of omissies ontdekt, mag mij persoonlijk daarvoor verantwoordelijk houden.

Herman Lemkes